

Euskalwashing

Koldo SAGASTI

Maiatzaren 15ean 75 urte bete ziren Israelgo estatua aldarrikatu eta palestinarren hondamendia abian jarri zenetik. Bertakoek 'Nakba' esaten diote, arabieraz, zorigaiztoko egun horri. Egiari zor, Palestinaren eremuan bizi zen populazioa garbitu eta bertan juduentzako estatu bat ezartzeko proiektua mende erdi bat lehenago hasi zen mamitzen, mugimendu sionistaren sorrerarekin batera, eta zazpi hamarkada geroago garbiketa etniko kanpaina hark bere horretan dirau; hori bai, garai modernoetako eskakizunetara egokituta. Behinola, gudaroste paramilitar sionistek burututako sarraski ankerrek bultzatu zituzten 800.000 palestinarretik gora erbestera; egun, berriz, bestelako prozedura sotila-goak baliatzen dituzte euren asmo zita-

lak gauzatzeko; besteak beste, Palestina-koloniaren zatiketa, apartheid harresia, kolonien etengabeko hedapena, palestinarren eraikuntzen birrinketa sistematikoa edota apartheid legedia. Gaur, metroz metro konkistatutako lur eremu horiei behin betikotasun bermea emateko, Israelgo erregimenak azpiegitura iraunkorrak baliatzen ditu; horien artean, Jerusalem Ekialdeko koloniak hirigunearekin lotzen dituen tranbia. Trenbide horren eraikuntzan Beasaingo CAF enpresa dago nahasita eta krimen horretan parte hartu izanak zehar-kalte nabarmena ekarri dio mundu mailan bere irudi korporatiboari.

Gauzak horrela, Israelgo erregimenak bere irudi publikoa zuritzeko propaganda aparatua baliatzen dituen bezala, haren politika kolonialetan esku har-

tzen duten nazioarteko eragile eta konpainiek ere zurikeria-kanpaina eraginkorren beharra dute euren etika gutxiko jokaerak ezkutatzeke. CAFen kasuan, euskara eta euskal kulturaren inguruko ekimenen sustengua da bere jokabide kriminalaren gaineko arreta desbideratzeko trikimailua; dela Korrikaren kilometro bat diruz lagunduz; dela, azken asteotan bezala, CAF-Elhuyar zientzia sariak sustatuz.

Konpainia gipuzkoarrak argi utzi du, zehar-ondorioak gora behera, proiektu horretan jarraitzeke duen erabaki irrimoa. Orain euskal kulturgintzako eragileen garaia da, gizalegezko jokabidea erakuts dezaten eta ez dezaten euren irudia jar CAFen zurikeria-estrategiaren mesedera. Euskaraz zein arabieraz Nakbak oraindik badirauelako. •

Bakea eta bakeosoak

Amagoia MUJIKATELLERIA

Bakea eta elkarbizitza. Ederra lantzen ematen dutena politikari eta tertuliakideek, nolako lezio magistralak bakea zer den eta zer ez, matraka galanta elkarbizitza homologatuak inposatzeko. Zeini eta euskal herritarrei, bizikidetzaren forma, tamaina, testura eta koloreak hain ondo eta hain mingarri ezagutzen dituen herriari.

Imajinatu telebista aurrean zaudela plantxarekin, tertuliakide espainolak entzuten, sufritzen. Haiek banatzen dituzte bakearen eta elkarbizitzaren tituluak. Haiek erabakitzen dute zeinek aprobatu duen ikasgaia eta zeinek ez.

Bat-batean azken ordukoa Oriotik. Bihildako daudela, lehergai batek eztanda egin duela... nahasmena. «Garai bateko Euskadiko egoera gordinenak datozkiguburura», bota du kazetari espainolak. Eta gero isiltasuna. Erasoaren kolorea zehazten joan den neurrian baretu zaie asaldura. Hilketak matxista baten hipotesia agertu denean, beste aldera begiratu eta bakeaz lezioak ematen jarraitu dute. Baina, zein bake?

Etxe inguruko banku batean, arratsalde eguzkitsu batean, liburu bat lasai irakurtzea da bakea. Bake galanta. Gutxien espero duzuna da zure bikotekide ohia parera azaltzea, eskopeta batekin, eta ti-

ro egitea. Herritarrek eta ezagunek harrituta diote bakeosoak zela tipoa, lasaia, isila, "normala", bertakoa.

Indarkeria matxistak egunero astintzen gaitu modu desberdinetan. Gizonezko bakeoso askok erasotzaile bat daramate barruan, *stand by* moduan. Hori da arazoa, ez dituztela belarri berdeak, ez direla urrutitik ikusten etortzen. Egunerokotasuneko tipoak dira, erasotzaileak *stand by*, bakeosoak, "normalak", herrikoak askotan.

Eta garbi dago bizi dugun bakeak ere itxura eta azala baino ez dituela. Indarkeria matxista desagertzen den arte ez da bakerik izango. •